

FINANSBOLAGEN

God sed i finansbolag

Privatleasing

FF 5

Finansbolagens Förening

God sed i finansbolag

Finansbolagens Förening är en branschorganisation för finansbolag. Föreningens ändamål är att verka för en sund utveckling av den marknad som medlemmarna är verksamma på.

Både i Sverige och inom EU finns strävanden i riktning mot att näringslivet i ökad utsträckning ska lösa uppkommande frågeställningar och problem genom så kallade egenåtgärder, bl.a. i syfte att ”utreda, förebygga eller lösa problem i förhållande till konsumenter och andra kunder”.

I linje med dessa strävanden har Finansbolagens Förening beslutat att uttala sig om vad som enligt föreningens uppfattning är god sed i finansbolag. Uttalanden kan avse allmänna förhållanden lika väl som specifika produkter eller frågor och kommer att ges ut då föreningen finner anledning därtill. Uttalandena publiceras i en numrerad serie och ersätter föreningens tidigare egenåtgärder.

Uttalandena uttrycker således föreningens bedömning om vad som i allmänhet är god sed. Varje uttalande inleds med en kommentar om dess syfte och tillämplighet. Förhållandena varierar dock, både mellan olika företag och mellan olika situationer. Föreningens god sed-serie är inte uttömmande, vilket innebär att även andra åtgärder, ageranden eller rutiner kan vara förenliga med god sed. Föreningen förutsätter att dess medlemmar i alla avseenden iakttar god sed.

FINANSBOLAGENS FÖRENING

Nr 5 God sed vid privatleasing

Som nr 5 i Finansbolagen Förenings serie *God sed i finansbolag* ger föreningen ut detta uttalande om god sed vid privatleasing. Syftet med uttalandet är att ge stöd åt medlemmarna vid utformningen av erbjudanden och avtal. Uttalandet har reviderats 2004, 2011, 2017 och 2019.

Stockholm i juni 2019

FINANSBOLAGENS FÖRENING

Innehåll

Sid

1.	Definition av privatleasing	3
2.	Upplåtelsen	3
3.	Leasingperiod och miltal för motorfordon	4
4.	Avbeställning m.m.	4
5.	Leverans samt reklamation, fel, brist och liknande	4
6.	Förtida uppsägning	5
7.	Överlåtelse av avtal	6
8.	Leasingavgift	6
9.	Ändring av leasingavgift	6
10.	Tillägg till leasingavgift	7
11.	Försäkring	7
12.	Leasetagarens ansvar för objektet	7

1. Definition av privatleasing

Med privatleasing avses en upplåtelse av lösöre (t.ex. en personbil) på viss bestämd tid, minst ett år, till konsument för privat bruk. Efter leasingperioden återlämnas leasingobjektet till leasegivaren. Leasetagaren ansvarar för skador på eller förlust av objektet under leasingperioden men inte för objektets marknadsvärde vid utgången av leasingperioden.

Sådana avtal bör innehålla beteckningarna "konsumentleasing" eller "privatleasing". De kallas gemensamt nedan för leasingavtal. Det bör tydligt framgå att det inte är fråga om (avbetalnings) köp och att leasingobjektet ska lämnas tillbaka till leasegivaren vid avtalsperiodens slut.

2. Upplåtelsen

Flerpartsförhållande

Kunden bör i avtalet eller på annat sätt tydligt informeras om att privatleasing normalt involverar flera parter:

- **Kunden (leasetagaren)**
Kunden är den som mot betalning av leasingavgifter till finansbolaget får rätt att under leasingperioden bruka objektet som finansbolaget äger.
- **Finansbolaget (leasegivaren)**
Finansbolaget är den som äger objektet och ingår avtal med kunden om rätt att bruka objektet.
- **Återförsäljaren (leverantören)**
Återförsäljaren är den som levererar objektet som kunden valt att leasa. Nya motorfordon levereras tillsammans med garantier från generalagenten för fordonsmärket. Kunden vänder sig direkt till återförsäljaren med frågor rörande objektet och med garantianspråk. Kundens rätt att som konsument vända sig direkt till återförsäljaren ska regleras genom avtal mellan finansbolaget och återförsäljaren.
- **Försäkringsbolaget**
Kunden är enligt lag och avtal som brukare av ett leasingfordon skyldig att försäkra fordonet hos ett försäkringsbolag.

Beställningsavtalet

Det är god sed att leasegivaren kräver att leverantören använder ett beställningavtal som följer god branschstandard.

Privatleasingavtalet

God sed kräver att det tydligt framgår av avtalet att det endast avser leasing av ett specificerat objekt på de villkor som intagits i avtalet. Det ska på ett tydligt sätt framgå vad som ingår i avtalet. Det bör exempelvis alltid framgå om försäkring och service ingår samt om/när leasetagaren har rätt till ett ersättningsobjekt när ursprungsobjektet inte kan användas.

Tillämpliga lagregler

Om leasingobjektet är ett motorfordon är det god sed att informera leasetagaren om den lagstiftning som anger att brukaren av ett motorfordon har samma ansvar och skyldigheter som om denne ägt fordonet, exempelvis för att hålla fordonet försäkrat, ansvar för skada och ansvar för att betala skatter och avgifter.

3. Leasingperiod och miltal för motorfordon

God sed kräver att det tydligt framgår av leasingavtalet under vilken tid avtalet ska gälla (leasingperioden). Denna tid kan bestämmas som en specificerad period (basperiod) med eller utan möjlighet till förlängning, eller på annat sätt.

Vid leasing av motorfordon bör den högsta körsträcka (miltal) som överenskommit och som leasingavgifterna baseras på tydligt anges i avtalet. Vidare bör det tydligt framgå att ändring av avtalat miltal under leasingperioden är möjligt. Av avtalet bör även framgå om leasetagaren har rätt till kostnadsreducering vid s.k. undermil. Det är förenligt med god sed att leasegivaren tar ut ersättning både vid ändring av och överskridande av miltal. Hur ersättningen beräknas vid ändring respektive överskridande av avtalat miltal ska tydligt framgå av avtalet.

4. Avbeställning m.m.

Vid avbeställning efter att ett privatleasingavtal ingåtts men innan leverans har skett ska konsumentregler för avbeställning tillämpas. Det är förenligt med god sed att leverantören/leasegivaren tar ut ersättning för kostnader som uppstått i samband med avbeställningen. Hur ersättningen beräknas ska tydligt framgå av beställningsdokumentet/avtalet. Det är förenligt med god sed att tillämpa en på förhand bestämd ersättning vid avbeställning förutsatt att den skäligen motsvarar de kostnader som en leverantör/leasegivare normalt har till följd av en sådan avbeställning.

5. Leverans samt reklamation, fel, brist och liknande

Det är leverantören som har möjlighet att bedöma och åtgärda reklamationer om fel, brist eller dröjsmål. För att leasetagaren ska kunna vända sig till leverantören med sådana reklamationer ska, enligt god sed, leasegivaren dels överlåta rättigheterna till påföljder mot leverantören till leasetagaren, dels tillse att leverantören gentemot leasetagaren tillämpar konsumentregler vid fel, brist och dröjsmål. Med nedan angivna undantag för kontanta ersättningar ska leasetagaren på detta sätt ges samma rätt till avhjälpande och påföljder som om han träffat avtal direkt med leverantören. Leasegivaren ska i avtalet eller på annat tydligt sätt informera leasetagaren om att reklamation av fel eller brister i leasingobjektet ska göras hos leverantören av leasingobjektet.

När leasingavgiften bestäms i ett privatleasingavtal är utgångspunkten att leasegivaren kan tillgodogöra sig värdet av objektet vid leasingperiodens utgång. Det är därför förenligt med god sed att föreskriva att leasegivaren har rätt till sådan del av kontantbetalning, skadestånd eller annan penningprestation från leverantören som är avsedd att ersätta objektets värde eller del därav. Om leasetagaren genom de rättigheter som överlåtits eller avtalats till förmån för leasetagaren gällande fel, brist eller dröjsmål från leverantörens sida har rätt till hävning i förhållande till leverantören,

ska leasetagaren enligt god sed även ha rätt att häva leasingavtalet utan ytterligare kostnad.

Om leverantören inte inom skälig tid fullgör sina skyldigheter gentemot leasetagaren är det god sed att leasegivaren iakttar minst följande.

- I) Vid fel för vilket leverantören ska ansvara (inklusive garantifel) som gör leasingobjektet obrukbart utan att leasetagaren inom skälig tid – högst sju dagar i följd – får tillgång till ersättningsobjekt, ska leasegivaren för att iaktta god sed avbryta debitering av leasingavgift till dess att leasingobjektet kan tas i bruk eller ersättningsobjekt erbjuds. Avbryter leasegivaren debitering av leasingavgift får leasegivaren förbehålla sig rätten till kontant ersättning från leverantören för den tid under vilken leasegivaren avbrutit debiteringen av leasingavgift.
- II) Har leasingobjektet blivit stillastående under längre tid än trettio (30) dagar i följd på grund av fel för vilket leverantören ska ansvara (inklusive garantifel) utan att leasetagaren erbjudits likvärdigt ersättningsobjekt från leverantörens sida, ska leasetagaren ha rätt att häva leasingavtalet utan ytterligare kostnad.

6. Förtida uppsägning

Leasegivarens förtida uppsägning av avtalet

Det är förenligt med god sed att leasegivaren förbehåller sig rätt att säga upp avtalet i förtid om leasetagaren begår avtalsbrott, t.ex. genom att äventyra leasegivarens rätt att återfå objektet eller om det förekommer anledning att ifrågasätta leasetagarens förmåga att betala alla framtida belopp enligt avtalet. Leasetagaren ska medges skälig tid att betala förfallna belopp, normalt minst en månad, innan en förtida uppsägning görs. Enligt god sed ska minst en påminnelse till leasetagaren göras med erinran om att uppsägning av avtalet kan komma att ske vid utebliven betalning innan en förtida uppsägning görs.

För det fall att leasetagaren har sådan skuld för obetalda skatter och avgifter som ger myndighet omedelbar rätt att flytta och ianspråka fordonet är det även förenligt med god sed att leasegivaren förbehåller sig rätten att omedelbart säga upp avtalet och återta fordonet.

Det strider inte mot god sed att avtala att leasetagaren vid sådan uppsägning från leasegivarens sida ska betala skadestånd till leasegivaren.

Leasetagarens rätt att säga upp avtalet i förtid

Leasingavtalet gäller för den leasingperiod som är avtalad och som leasingavgiften är baserad på. Oförutsedda förändringar som inträffar efter att avtalet ingåtts kan dock medföra att en förtida uppsägning från leasetagarens sida kan vara skälig. Enligt god sed ska det av avtalet tydligt framgå när och i vilka fall leasetagaren har rätt att säga upp avtalet i förtid.

Eftersom ett leasingavtal gäller för en viss bestämd tid, exempelvis två eller tre år, strider det inte mot god sed att avtala att leasetagarens rätt till förtida uppsägning inte kan

göras gällande omedelbart utan först efter viss tid, exempelvis ett år räknat från leasingperiodens början.

Det är förenligt med god sed att leasegivaren tar ut ersättning vid sådan förtida uppsägning från leasetagarens sida. Hur ersättningen beräknas ska tydligt framgå av avtalet.

Det är förenligt med god sed att tillämpa en schabloniserad modell, exempelvis en procentsats av återstående leasingavgifter, som

- I) nära återspeglar vad det hade kostat att ingå ett leasingavtal (inklusive den aktuella körsträckan), för en leasingperiod som motsvarar tiden fram till och med att den förtida uppsägningen får effekt och objektet återlämnats,
- II) täcker särskilda kostnader till följd av den förtida uppsägningen, samt
- III) ersätter förlust i övrigt som inte täcks enligt ovan med belopp som är skäligt med hänsyn till objektets värde, tidpunkten för uppsägningen, omfattningen av nedlagt arbete och omständigheterna i övrigt.

7. Överlåtelse av avtal

Det är god sed att tydligt ange om leasetagaren har rätt att överlåta leasingavtalet eller inte. Om överlåtelse är möjlig bör förutsättningarna för detta tydligt framgå. Det är förenligt med god sed att leasegivaren tar ut ersättning vid en överlåtelse. Hur ersättningen beräknas ska tydligt framgå av avtalet.

8. Leasingavgift

God sed kräver att i leasingavtalet tydligt anges

- storleken av de leasingavgifter som leasetagaren ska betala för leasingen
- hur många gånger leasingavgifterna ska betalas samt
- förfallodag för varje betalning
- vad som ingår i avgifterna

Storleken av leasingavgifterna kan anges antingen som ett fast belopp eller genom uppgifter om hur beloppen ska beräknas med information om storleken av de poster som ingår i beräkningen.

9. Ändring av leasingavgift

Det är lika förenligt med god sed att i leasingavtal föreskriva att leasingavgifterna inte ska kunna ändras som att de ska kunna ändras.

Om leasingavgifterna ska kunna ändras kräver god sed att detta regleras på ett tydligt sätt i avtalet så att leasetagaren själv kan beräkna hur ändringar påverkar leasingavgiften alternativt att leasetagaren vid var tid har rätt att få uppgift om hur ändringar påverkar leasingavgiften. Det finns emellertid inga krav på att ändringar av leasingavgifterna ska följa någon viss princip.

Om leasingavgifterna ändras kräver god sed att leasegivaren underrättar leasetagaren därom på sådant sätt att denne kan kontrollera att ändringen stämmer överens med

avtalet. Underrättelsen ska innehålla upplysning om grunden för ändringen och lämnas innan den börjar gälla.

Det är god sed att tillämpa samma principer både för sänkning och för höjning av leasingavgifterna.

10. Tillägg till leasingavgift

God sed kräver att leasegivaren inte fordrar betalning för andra tillägg till leasingavgifterna än sådana som anges i avtalet. God sed kräver vidare dels att sådana tillägg specificeras i avtalet och dels om och under vilka förutsättningar storleken av tilläggen ska kunna ändras. Vad nu sagts gäller dock inte kostnader för inkasso och rättsliga åtgärder.

11. Försäkring

Det är god sed att leasegivaren tydligt informerar om leasetagarens skyldigheter enligt lag och avtal att hålla leasingobjektet försäkrat.

En leasetagare kan drabbas av stora kostnader om inte ett fullvärdigt försäkringskydd finns. Det är därför förenligt med god sed att föreskriva att sådant försäkringskydd ska finnas.

Det är även förenligt med god sed att leasegivaren avtalar om att eventuell försäkringsersättning ska betalas direkt till leasegivaren.

12. Leasetagarens ansvar för objektet

Det strider mot god sed, och mot ovan angiven definition av privatleasing, att hålla leasetagaren ansvarig för att leasegivaren vid leasingperiodens utgång ska kunna omsätta leasingobjektet eller få täckning för dess värde på annat sätt.

Oaktat vad nu sagts strider det inte mot god sed att hålla leasetagaren ansvarig *både* för att leasingobjektet under leasingperioden och intill dess det återlämnats används, vårdas, servas enligt tillverkarens instruktioner och underhålls så att det inte minskar i värde mer än vad som följer av normalt slitage *och* för att det inte går förlorat. Det strider inte mot god sed att avtala att leasetagaren vid skada på eller förlust av objektet ska betala ersättning som motsvarar kostnaden för att reparera skadan eller den värdeminskning skadan medför till leasegivaren. Vid fastställandet av ersättningen ska försäkringsersättning för skadan eller förlusten som leasegivaren mottagit avräknas.

Tydlig information ska ges om vad som avses med onormalt slitage. Enligt god sed ska information om vad som utgör onormalt slitage lämnas i avtalet eller i en bilaga till detta (t.ex. en guide) som utformats i enlighet med vad som följer av god branschstandard. Bedömningen vid återlämnandet görs utifrån avtalet/bilagan. Vid leasing av motorfordon har leasetagaren rätt att på egen bekostnad låta en av SWEDAC ackrediterad tredjepartskontrollant utfärda ett opartiskt utlåtande av om det utifrån avtalet/bilagan föreligger onormalt slitage eller inte.